

Sikkerhetsdatablad ISSPRAY

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn : ISSPRAY

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Relevante, identifiserte bruksområder

Beregnet på allmennheten

Bruk av stoffet/blandingen : Isspray

Bruk som blir frarådd

Ingen ytterligere informasjon foreligger

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

1.4. Nødtelefonnummer

Land	Organisasjon/Firma	Adresse	Nødtelefon
Norge	Giftinformasjonen Directorate of Health and Social Affairs	P.O. Box 7000, St. Olavs Plass 0130 Oslo	112/ +47 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Aerosol 1 H222;H229

Fullstendig tekst for klassifiseringskategorier og H-setninger: se avsnitt 16

2.2. Merkingselementer

Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Piktogrammer (CLP) :

GHS02

Signalord (CLP) :

Fare

Farlige komponenter :

butan

Faresetning (CLP) :

H222 - Ekstremt brannfarlig aerosol
H229 - Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming

Sikkerhetssetninger (CLP) :

P102 - Oppbevares utilgjengelig for barn
P210 - Holdes vekk fra varme, åpen flamme, gnister. Røyking forbudt
P211 - Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde
P251 - Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk
P410+P412 - Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F
P501 - Innhold/holder leveres til en godkjent innsamlingsstasjon for avfall

2.3. Andre farer

Andre farer som ikke bidrar til klassifiseringen : Ingen under normale forhold.

Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke PBT-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke vPvB-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.1. Stoff**

Ikke anvendelig

3.2. Stoffblandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
butan (Merknad C)(Merknad U)	(CAS-nr) 106-97-8 (EU nr) 203-448-7 (EU-identifikasjonsnummer) 601-004-00-0 (REACH-nr) 01-2119474691-32	60 - 100	Flam. Gas 1, H220
pentan (Merknad C)	(CAS-nr) 109-66-0 (EU nr) 203-692-4 (EU-identifikasjonsnummer) 601-006-00-1 (REACH-nr) 01-2119459286-30	< 2,5	Flam. Liq. 2, H225 Asp. Tox. 1, H304 STOT SE 3, H336 Aquatic Chronic 2, H411

Merknad C: Visse organiske stoffer kan bringes i omsetning enten i en bestemt isomerisk form eller som en blanding av flere isomerer. I så fall skal leverandøren angi på etiketten om stoffet er en bestemt isomer eller en blanding av isomerer.

Merknad U (tabell 3.1):

Når de bringes i omsetning skal gasser klassifiseres som «Gass under trykk», i en av gruppene for komprimert gass, flytende gass, nedkjølt flytende gass eller oppløst gass. Gruppen avhenger av den fysiske tilstanden som gassen emballeres i og må derfor tildeles i hvert enkelt tilfelle.

H-setningenes klartekst, se under seksjon 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

FØRSTEHJELP generell	: Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft.
FØRSTEHJELP etter innånding	: Flytt forulykkede ut i frisk luft. Ved symptomer i luftveiene: Søk legehjelp.
FØRSTEHJELP etter hudkontakt	: Ta av tilsølte klær og vask eksponerte hudpartier med mildt såpevann. Skyll deretter med varmt vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
FØRSTEHJELP etter øyekontakt	: VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
FØRSTEHJELP etter svelging	: Skyll munnen. IKKE framkall brekning. Gi ikke noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Søk legehjelp ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer/skader	: Antas ikke å være farlig under vanlige bruksforhold.
Symptomer/skader etter innånding	: Innånding kan forårsake irritasjon, hoste, anpustenhet.
Symptomer/skader etter hudkontakt	: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ingen spesifikke førstehjelpstiltak angitt.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK**5.1. Slukkingsmidler**

Egnede slukningsmidler	: Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann. Vannspray, skum, pulver eller karbondioksid.
Uegnet slukningsmiddel	: Unngå vann i konsentrert stråle direkte mot brannpunktet; vil spre ilden.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brannfare	: Ekstremt brannfarlig aerosol. Damp er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
Eksplisjonsfare	: Eksplisjonsfare ved brann. Varmen kan forårsake trykkøkning og sprengning av lukkede containere, med spredning av brannen og økende fare for brannår/skader.
Farlige nedbrytingsprodukter i tilfelle brann	: Karbonoksid (CO, CO2).

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttelse under brannslukking : Gå ikke inn på brannområdet uten skikkelig personlig verneutstyr, inklusiv åndedrettsvern.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP**6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Alminnelige forholdsregler : Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede områder. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innhalering av produktet. Ikke utsett for åpen ild. Røyking forbudt. Isolerer mot ild, om mulig, uten å ta unødig risiko. Fjern antennelseskilder. Vis spesiell forsiktighet for å unngå utladning av statisk elektrisitet.

For personell som ikke er nødpersonell

Nødsprosedyrer : Evakuer området.

For nødhjelpspersonell

Verneutstyr : Ikke grip inn uten et egnet verneutstyr. For ytterligere informasjon, se avsnitt 8: "Eksposeringkontroll/personlig verneutstyr".

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke avløpsvann forurense dammer eller andre vannkilder. Dem opp med absorberende materiale og forhindre spredning og utslipp til vannkilder, kloakk og miljøet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Til opprydding : Samle opp spill. Alt avfall samles opp i egnede og merkede beholdere og destrueres i henhold til gjeldende lokalt regelverk.

Rengjøringsmetoder : Absorberes med inaktivt materiale som vermikulit, sand, dolomitt, diatomene etc. Innleveres til godkjent mottakssted/firma. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent fylling eller mottaksstasjon.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Avfall behandles iht. avsnitt 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Ytterligere farer under behandling : Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

Forsiktighetsregler for sikker håndtering : Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet. Sørg for god ventilasjon i arbeidsområdet for å hindre dannelse av damp. Unngå innånding av damper/aerosoltåke. Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. Eliminer alle antennelseskilder. Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

Hygieniske forhåndsregler : Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask alltid hendene etter håndtering. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Tekniske tiltak : Følg relevante retningslinjer for jording for å unngå statisk elektrisitet.

Oppbevaringsbetingelser : Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F. Lagres på brannsikker plass. Oppbevares utilgjengelig for barn. Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. Oppbevares tørt. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

Uforenlige materialer : Varmekilder.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Kontakt leverandør for ytterligere opplysninger.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE**8.1. Kontrollparametere**

butan (106-97-8)		
Norge	Lokalt navn	Butan
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	600 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	250 ppm
pentan (109-66-0)		
Norge	Lokalt navn	Pentan
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	750 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	250 ppm

Ytterligere informasjon : Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

8.2. Eksposeringkontroll

Egnede tekniske kontrollmekanismer : Sørg for god ventilasjon av arbeidsplassen. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.

Personlig verneutstyr	: Ved langvarig eksponering: Hansker.
Håndvern	: Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt skal det brukes vernehansker. Neopren, nitril, polyetylen eller PVC. Materialets tykkelse: >0,20mm. Gjennombruddstid: >240 min. STANDARD EN 374
Øyebeskyttelse	: Bruk vernebriller hvis det er fare for kontakt med øynene ved sprut. STANDARD EN 166
Hud- og kroppsværn	: Bruk egnede verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt
Åndedrettsvern	: Ikke påkrevet. Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper, kan man bruke egnet åndedrettsvern med kombinasjonssfilter (type A2/P3) brukes. Standard EN 149

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen	: Unngå utslipp til miljøet.
Andre opplysninger	: Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	: Væske
Utseende	: Aerosol.
Farge	: Ingen data tilgjengelige
Lukt	: Ingen data tilgjengelige
Luktterskel	: Ingen data tilgjengelige
pH	: Ingen data tilgjengelige
Relativ fordampningshastighet (butylacetat=1)	: Ingen data tilgjengelige
Smeltepunkt	: Ingen data tilgjengelige
Frysepunkt	: Ingen data tilgjengelige
Kokepunkt	: Ingen data tilgjengelige
Flammepunkt	: < 0 °C
Selvantennelsestemperatur	: Ingen data tilgjengelige
Nedbrytningstemperatur	: Ingen data tilgjengelige
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Ekstremt brannfarlig aerosol
Damptrykk	: Ingen data tilgjengelige
Relativ damp tetthet ved 20 °C	: Ingen data tilgjengelige
Relativ tetthet	: Ingen data tilgjengelige
Løselighet	: Stoffet er uoppløselig i vann.
Log Pow	: Ingen data tilgjengelige
Viskositet, kinematisk	: Ingen data tilgjengelige
Viskositet, dynamisk	: Ingen data tilgjengelige
Eksplorative egenskaper	: Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
Brannfarlige egenskaper	: Ingen data tilgjengelige
Eksplasjonsgrenser	: Ingen data tilgjengelige

9.2. Andre opplysninger

Ytterligere informasjon	: Ingen kjente.
-------------------------	-----------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen data tilgjengelige.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ekstremt brannfarlig aerosol. Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

10.4. Forhold som skal unngås

Varme. Gnister. Bar flamme. Direkte solstråler. Overoppheting.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med: Vann.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Termisk nedbrytning kan danne: Karbonmonoksid. Karbondioksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Informasjon om toksikologiske effekter**

Akutt giftighet : Ikke klassifisert

butan (106-97-8)	
LC50 innhalering rotte (mg/l)	658 mg/l/4h LC50 inhalering rotte (damper - mg/l/4t)

pentan (109-66-0)	
LD 50 oral rotte	400 mg/kg
LD50 oralt	5000 mg/kg mus
LD50 hud kanin	3000 mg/kg
LC50 inhalering rotte (damper - mg/l/4t)	364 mg/l/4h

Etsing/hudirritasjon : Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon : Sprut i øynene kan forårsake irritasjon

Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt : Ikke klassifisert

Skader på arvestoffet i kjønnseller : Ikke klassifisert

Kreftframkallende egenskap : Ikke klassifisert

Reproduksjonstoksisitet : Ikke klassifisert

STOT – enkelteksponering : Høye dampkonsentrasjoner kan forårsake: hodepine, svimmelhet, søvnighet, kvalme og oppkast

STOT – gjentatt eksponering : Ikke klassifisert

Aspirasjonsfare : Ikke klassifisert

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet**

Økologi - generell : Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha en skadelig eller forstyrrende innvirkning på miljøet.

pentan (109-66-0)	
LC50 fisk 1	4,26 mg/l (96 timer - Onchorhynchus mykiss, Regnbueørret)
EC50 Daphnia 1	2,7 - 9,1 ppm (48 timer - Daphnia magna)
IC50 Alge	7,51 mg/l (IC50, 72 timer - Selenastrum capricornutum)

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

ISSPRAY	
Persistens og nedbrytbarhet	Ingen data tilgjengelige.

12.3. Bioakkumuleringsevne

ISSPRAY	
Bioakkumuleringsevne	Forventes ikke å være bioakkumulerende.

butan (106-97-8)	
BCF fisk 1	33,88
Log Pow	2,89

pentan (109-66-0)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	171
Log Pow	3,4

12.4. Mobilitet i jord

ISSPRAY	
Økologi - jord/mark	Ikke relevant pga. produktets form.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

ISSPRAY	
Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke PBT-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII	
Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke vPvB-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII	

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger : Ingen kjente.

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallshåndterings-metoder**

Regional lovgivning (avfall) : Klassifisert som farlig avfall.
 Avfallshåndterings-metoder : Forurenset emballasje skal leveres til godkjent avfallsstasjon.
 Anbefalinger for avfallsbehandling : Beholder under trykk - Skal ikke perforeres eller brennes, selv etter bruk.
 Ytterligere informasjon : Den oppgitte EAL-kode er veiledende og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode. Brennbar damp kan samles opp i containeren.
 Europeisk avfallsliste (EAL) kode : 16 05 04* - gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

I henhold til kravene fra ADR / RID / IMDG / IATA / ADN

ADR	IMDG	IATA	RID
14.1. FN-nummer			
1950	1950	1950	1950
14.2. FN-forsendelsesnavn			
AEROSOLBEHOLDERE	AEROSOLS	Aerosols, flammable	AEROSOLBEHOLDER E
Transportdokumentbeskrivelse			
UN 1950 AEROSOLBEHOLDERE, 2.1, (D)	UN 1950 AEROSOLS, 2.1		
14.3. Transportfareklasse(r)			
2.1	2.1	2.1	2.1
			
14.4. Emballasjegruppe			
Ikke anvendelig	Ikke anvendelig	Ikke anvendelig	Ikke anvendelig
14.5. Miljøfarer			
Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei Maritim forurensningskilde : Nei	Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei
Det foreligger ingen tilleggsinformasjoner			

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk**- Veitransport**

Klassifiseringskode (ADR) : 5F
 Spesiell bestemmelse (ADR) : 190, 327, 344, 625
 Begrensede mengder (ADR) : 11
 Unntatte mengder (ADR) : E0
 Emballeringsinstruks (ADR) : P207, LP02
 Spesielle emballeringsbestemmelser (ADR) : PP87, RR6, L2
 Bestemmelser om samemballering (ADR) : MP9
 Transportkategori (ADR) : 2
 Spesielle transportbestemmelser - kolli (ADR) : V14
 Spesielle transportbestemmelser - Lasting, lossing og håndtering (ADR) : CV9, CV12
 Spesielle transportbestemmelser om gjennomføring av transporten (ADR) : S2
 Tunnelbegrensingskode (ADR) : D

- Sjøfart

Spesiell bestemmelse (IMDG) : 63, 190, 277, 327, 344, 959
 Begrensede mengder (IMDG) : SP277
 Unntatte mengder (IMDG) : E0

Emballeringsinstrukser (IMDG)	: P207, LP02
Spesielle emballeringsbestemmelser (IMDG)	: PP87, L2
EmS-nr. (Brann)	: F-D
EmS-nr. (Spill)	: S-U
Stuingskategori (IMDG)	: Ingen
Flammepunkt (IMDG)	: <0°C

- Luftfart

PCA unntatte mengder (IATA)	: E0
PCA begrensede mengder (IATA)	: Y203
PCA begrenset maks. nettomengde (IATA)	: 30kgG
PCA emballasjeveiledning (IATA)	: 203
PCA maks. nettomengde (IATA)	: 75kg
CAO emballasjeveiledning (IATA)	: 203
CAO maks. nettomengde (IATA)	: 150kg
Spesiell bestemmelse (IATA)	: A145, A167, A802
ERG-kode (IATA)	: 10L

Jernbanetransport

Ingen data tilgjengelige

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke anvendelig

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****eu-forskrifter**

Inneholder ingen stoffer underlagt Vedlegg XVII sine begrensninger

Inneholder ikke stoff på REACH sin kandidatliste

Inneholder ikke noe stoff som er oppført i REACH sitt Vedlegg XIV

Nasjonale forskrifter

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 2015/830 /EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke foretatt noen kjemikaliesikkerhetsvurdering

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Datakilder	: Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 2015/830 /EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.
Utgivelsesdato	: 11/04/2016
Redigert	: 11/04/2016
	:
Versjon	: 1.0
Signatur	: K. Dyreskog

Full tekst på H- og EUH setninger:

Aerosol 1	Aerosol, kategori 1
Aquatic Chronic 2	Farlig for vannmiljøet - Kronisk Kategori 2
Asp. Tox. 1	Aspirasjonsfare, Kategori 1
Flam. Gas 1	Brannfarlige gasser Kategori 1
Flam. Liq. 2	Brannfarlige væsker Kategori 2
STOT SE 3	Spesifikk målorgantoksisitet- enkelteksponering, Kategori 3
H220	Ekstremt brannfarlig gass
H222	Ekstremt brannfarlig aerosol
H225	Meget brannfarlig væske og damp
H229	Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming

H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann

Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde.